

ΑΑ18. ΕΝΔΟΚΡΙΝΟΛΟΓΙΑ ΕΜΜΗΝΟΡΡΥΣΙΑΚΟΥ ΚΥΚΛΟΥ-ΠΡΟΛΑΚΤΙΝΩΜΑ

Η αρμονική συνεργασία του συστήματος υποθάλαμος-υπόφυση-ωοθήκες εξασφαλίζει τη φυσιολογική εμφάνιση εμμηνορρυσιακού κύκλου, μέσω της παραγωγής των γοναδοτροφινών. Διαταραχές της εμμήνου ρύσεως, υποδηλώνουν την απορρύθμιση αυτού του συστήματος, είτε λόγω κάποιας συνήθους αιτιολογίας, είτε λόγω παθολογικών καταστάσεων όπως το προλακτίνωμα, που ανήκει στην ευρύτερη κατηγορία των ορμονοεκκριτικών αδενωμάτων της υπόφυσης. Τα προλακτινώματα προκαλούν υπερπρολακτιναιμία και κατά συνέπεια γαλακτόρροια.

Επίσης, η αύξηση των επιπέδων προλακτίνης στο αίμα, αναστέλλει την έκκριση της GnRH από τον υποθάλαμο, συνεπώς αναστέλλεται και η έκκριση FSH και LH από την πρόσθια υπόφυση οδηγώντας σε υπογοναδοτροφικό υπογοναδισμό και ανωοθυλακιορρηξία, αναστέλλοντας τη λειτουργία των ωοθηκών.

Όταν το προλακτινώμα είναι μεγάλο μπορεί να πιέζει τον εγκέφαλο ή τα γειτονικά νεύρα, εκ των οποίων τα κοντινότερα είναι τα οπτικά νεύρα. Αυτό μπορεί να προκαλέσει συμπτώματα όπως πονοκέφαλοι, μειωμένη όραση ή διπλωπία.

Η διάγνωση του προλακτινώματος μπορεί να γίνει εύκολα με μαγνητική ή αξονική τομογραφία. Σε πιο σπάνιες περιπτώσεις τα αδενώματα παράγουν μεγάλες ποσότητες αυξητικής ορμόνης με επακόλουθο μεγαλακρικές εκδηλώσεις οι οποίες βοηθούν τη διάγνωση, ή αυξημένη ποσότητα ACTH με αποτέλεσμα εκδηλώσεις του συνδρόμου Cushing.

Το προλακτίνωμα έχει καλή πρόγνωση για τους ασθενείς, καθώς συνήθως οι όγκοι είναι καλοήθεις και μπορούν να αντιμετωπισθούν επιτυχώς με φαρμακευτική αγωγή και χειρουργείο.

Δεν υπάρχει σαφής αιτία για τους όγκους της υπόφυσης, όμως παρατηρείται ότι οι άνθρωποι οι οποίοι πάσχουν από σπάνια κληρονομικά νοσήματα όπως η πολλαπλή ενδοκρινική νεοπλασία τύπου 1 (multiple endocrine neoplasia type 1-MEN 1), η οποία προκαλεί όγκους στους ενδοκρινείς αδένες και στο δωδεκαδάκτυλο –ή το σύνδρομο Carney- που δημιουργεί όγκους πολλών τύπων σε διάφορα όργανα, έχουν υψηλότερο κίνδυνο για όγκους της υπόφυσης. Περίπου 1-5% των όγκων της υπόφυσης παρατηρούνται εντός της ίδιας οικογένειας.

ΦΡΑΓΚΟΥΛΑ ΦΙΩΤΑΚΗ-ΤΜΗΜΑ ΜΑΙΕΥΤΙΚΗΣ, ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ